

МАЈ 1 лун.

1933 во

№ 28 (159)

ПЕТО БЫД КУЛИМ
ЛУНЫН ӨТЧЫД**ВЫЛ**
тузюд

SUŽEDAN DON:

VO KEZLƏ:

Učrejd. 8 m. 50 ur.

Gražd. 4 šajt

ВКП (б) Удора РК-лөн, РК-лөн да Райпрофсоветлөн газет**ТАЛУН, ВЫЛ ПОБЕДАЈАС ВЫЛӨ ВЫН МОБИЛИЗУЈТАН ПРАЗНИК, — МАЈ 1-д ЛУН
ТОПЫДЖЫКА КОТЫРТЧАМ ПАРТИЈА да СӨВЕТЈАС ГӨГӨР, ВОЏӨ ВЫЛ
ВЕРМӨМЈАС БОГТӨМ ВӨСНА!**

Талуна празник, ставмувывса пролетариатлөн да увтыртөм ужалыо јөзлөн солидарноот кутана да пролетарскеј револуција вөсна косаоёмын вын артаан празник, капиталистическөј да колониальёј странајасын муно сөшөм обстановканын кодыр экономическөј кризис век пыдычө, пакалө, ужалыо јөзлөн оломыс век омблчө, — локмө, сөдө ужтөм јөзлөн лыдыс, сөдө шыгалөм, кулом і с. в. Капитализмаөн оломыс кутис воны крахө, промышленној предприяттөјас: фабријас, заводјас, шахтајас, домнајас сүвтөны, ужалөмыс наја кусөны. Сөмын вөвалытөма јона ужалө да век отарө пакалө военној промышленноот. — Вот кушөм оломыс капитализм государствојасын.

Буржуајја став выныо, горшаоёмон короө туј петны таја кризисыс, і медвөјдөр война пыр. „Задүшитны Совет сојузөс, тупкыны тујсө пакалыс ставмувывса пролетарскөј револуциялыс, боотны выл рынокјас“ — вот кушөм задача сүвтөдө ас во зас мирөёј империализм, вот кушөм задача сүвтөдө быд капитализм государство.

Бөрја событијесас зев мичаа петкөдлөны, кызи буржуајја зилө панны мијан страна вылө война: Асыывылыын, — КВЖд вылыын чорөд СССР-лы паныда кампаньё; Англіја дүгөдис СССР-көд торгөвөј сөнөшөно; бөрја кадө СССР-ын петкөдчис выл контрреволюционној вредическөј группа, кодјас ферт-ын ужалисны иностранној буржуајја указөн і мукөд событијесас. Ставыс таја вөскөдөма сы вылө, медым панны СССР-көд война. Буржуајјалөн война пыр кризисыс петны зилө тыдовтчис-ын ердө торја государствојасоан. Јапоніја оз ын ограничивајтчы аслас странаыс ужалыо јөзөс эксплуатирүјтөм содтөмөн, сја сүвтис военној авантура туј вылө. Јапоніја да Китај костын война кысөд-ын во сјас, кодөс збыл вылас еокө некод ез објавиты.

Быд капитализм государствоын, а медса-ын Германияын пакалө фашизм. Германияјас ГИТЛЕРЛӨН правительство сүвтис исключительној фашизм тујө і та пыр көсјө задүшитны, вины да лыжыны (террорөн) став коммунистө, револуција дор муныо рабочејјасөс, көсјө „сүвтөдны“ пролетарскөј револуцияјасөс да сјөн петны кризисыс. Таушөм тор, дерт, фашистјаслы оз удајтчы, револуцияјасөс сүвтөдны он вермы! А капитализмлы гібел, — неизбежнөј.

„Једној фронтн фашизм вылө наступајтөм, неммитчытөм коө война панысјаскөд, коө збылыс кризисыс петөм вөсна, войнаыс да шыгалөмыс мын-төдчөм вөсна — пролетарскөј револуција вөсна да сөломсаан Совет властлыс мирној политикасөс дорјөм вөсна!“ — Вот основној лозунгјасыс ставмувывса пролетариатлөн, колөн талу петөны улычө миллионјасөн ужалыс увтыртөм јөз.

Зик мөд условијын колөдөм таја празникөсө ми, СССР-са ужалыс јөз. Таја лунө ми петкөдлаам асыыным историческөј вермөмјасөс, кушөмөн ми локтим Совет странаыс 16-өд во оломын.

Мијан СССР-са рабочеј класс да колхозној крестьянство Ленинскөј партија вөскөдлөм улын перјиспы таја каднас сөшөм вермөмјас, кодөс оз төд өнөз морт олом исторіяыс.

Первојја историческөј пјавиметка ноль водн оломө пөртөмөн ми лөвөдөм фундамент социализмы і мөд пјавиметкаын ми, партија вөскөдлөм улын, сүвтөдөм мог, — стрөитны бесклассөвөј социалистическөј общество. Мөд пјавиметкалөн первојја квартал петкөдлис, мыј ми сја-жө успешноја выполнитам і таја великөј плансө, кызи пөртн оломө первојја пјавиметка. Ми практически разрешитам-ын В. І. Ленинөн сүвтөдөм боевөј мог,

— „вөтөдны і панјыны“ возын муныо капитализм государствојасөс.

Мијан важөн-ын бырөдөма ужтө малөм і воыс-воө ми бурмөдөм олас ногсө ужалыс јөзлыс.

Талуна лунө ми јещө јонжыка котыртөм асыыным вын мөдөд пјатилеткөса первој волөс планјасөс тыртөм вылө, јещө чорыджыка боегам јонмөдны Совет странаыс обороноспособностсө, кутам тышкакны і војө вөвлытөм гырыс вермөмјас вөсна!

Мијан условијын сјө лөб: — косасы ас кадын помавны сплав, нөйтө пу берегө колтөг, став вөрсө воштыны заводөд! Мөд боевөј мог — „успешноја нуөдны 4-өд большевистскөј гөра көза кампаньё, косасы ыжыд урожај вөсна, большевистскөј колхозјас вөсна! Таја основној могјас гөгөрыс і колө котыртны став вын-нымөс да шөщ не-колны бөрө і мукөд коз. полит. мероприяттөјасөс (заготовкајас, өм чукөртөм, культура фронт і с. в. Таја могјасөс выполнитам, — значит вермам сетны партијалы, правительстволы кыв, мыј ми, — Удө раса ужалыо јөз счестыу выполнититөыныд порученьөтө, мыј ми, сја-жө сөломсаан косасам классјастөм социалистическөј об-во стрөитөм могыо!

Медым тајөс збылыс пөртны олоыө, мијаны колө јещө чорыджыка наступајтны кулачество да сја агентура вылө, зикөз весавны најөс туј вылыс, котыртны став ужнымөс социалистическөј ордысөм да ударној уж подвылын, јещө јонжыка котыртчыны Ленинскөј партија да советјас гөгөр. Талуна мог мијан, — петны кыз өвик, ставлы јујас вылө, котыртчыны бригадајасө, штурмөн босөыны кылөдны вөр Матычө көза, мијаны колө, кытө оз на тырмы ставсө сјөс лөвөдны, мед бура да срыкыс вөјтө помавны і таја боевөј кампаньөсө.

Војө, гырыс вермөмјаслаан!

Кослан.. „XII октабр“ колхоз.

Міжан рапорт ВКП(б) райкомлы

Ставмувыв пролетаріјас революціоніј праянкік — мај 1 өд лун нымсаң мі. колхозныкјас Кослана „XII октабр“ колхозыг еетам рапорт партија райкомлы, кушөм вермөмјасөн мі локтім госуларство возын ас көсјөдмјас олөмө пөртөмын.

Мі гөгөр војим нын, мыј медыкыд да медколана мог колхозныкјаслөн, — госуларство возын обязагельствојас выполнитөм. Та серті донјасө колхозыс і колхознөј массаыс.

Мі первој гіжам кушөма мі кокасөм вөр заготовка фронт вылын, кыз медыкыд хожајствено-полытөческеј мог олөмө пөртөмын: Вөр пөрдөдөм да кыскалөм кушта тавоса заданьө тыртім 102 % вылө. Содтөд заданьө 300 кубометра тыртім ставнас-жө. Шпал за даньө тыртім 100 % вылө.

Сталинскөј поход дырји каждөј вөв вылө кыскасымын уж производытьенност кыптылі 10 12 кубометрадз (2 верст сајыс)

Өні мі еетам асланым радыс 18 колхозныкөс самөј бур ударныкјасө вөр кылөдөм ужјас вылө, кодјас сетөны асаныыс көсјөдөм доссрочнөја помавны вөр кылөдан ужјас дај ас кадын бөр локны колхознөј ужјас вылө.

Молевөј сплав да пурјасөм ужјас вылө содсөд еетам колхознөј комсомольскеј ячејнакөд өтшөщ — 7 комсомольчөс.

2. Выј поставна I квартал вылө да II кварталса Апрельтөлысыг тыртөма 117 % вылө.

3. Во гөгөреа јај поставна тыртөма 50 % вылө.

4. Быт мынтана өдм плазејјас мынтөма јунаса, і с. в.

Өні ныкыным кыв, кушөма мі лөбөдчам көза нежлө:

Апрель 24 лунө міјө вөчлім пробнөј выезд. Сіја петкөдліс кушөма мі гөтөвөс көза нежлө.

Нолб шуны, мыј көза нежлө мі гөтөвөс.

Көјдысјас план серті чукөртөма тырмымөн быд культура куза, ставсө сортырујтөма да видлөма чужан лунсө.

Инвентар ставсө лөбөдөма гөтөвөз. Вөвјас оз поз шуны, мыј омөльө (среднөј ултанкөста) 36 вөв. Нөрым вөвјаслы запгөма тырмымөн.

Став уж выноб јуклөма кујим постөјаннөј производственнөј бригадаө, кодјаслы сетөма производственнөј заданьө, участокјас, инвентар, сбруја і с. в.

Лөбөдөма 4 перемена сөвооборот.

Таво шујим содтыны урожај став культура куза шөрнодфа 20 % вылө, а медым тајөс пөртны олөмө петкөдөм содтөд

кујөд, чукөртөм 1750 килограм пөім да нубдам агроветсебуч.

Өні чорыда боеөім весавны асөныым раднымөс ковтөм — анытөсоветскеј элементјасыс: вөтлім 2 овмөсөс, кодјаслы оз вермы вөвөныы места колхозныкјас радын.

Прөмітім вылө пырыејасөс 12 овмөс.

Тащөм міжан рапорт партија райкомлы.

Мі, колхозныкјас Кослана колхозыс јещө ыкыдмык ентузіазмөн боеөам кокасны большевістскөј колхоз вөсна да быд колхозныкөс зајөтнонөјө воштөм вөсна.

Та мөгыс колхознык — ударныкјас сөлетјаслыс шуөмјасөб боеөтам быд лунја ужын практическеј программа пыдфа.

КОЛХОЗНЫКЈАСЛӨН КЫРЫМПАС

Быд сплавцік петө конкретнөј обязагельствоөн

Важгорт лесопункт улын заводчөс массөвөја сплав вылө петалөм. Таја лунјасө петөсны 57 сплавцік, кодјас сетөсны конкретнөј обязагельство, кыз наја көсјөны кокасны срокыс вөјтө сплав помалөм мөгыс.

Важгортса колхозныкјас боеөсны быдса ју — „Б. Іја“. Көгыртчөсны бригадаө 45 морт код ныс 15 морт өткаольөјас.

Бригада шуөс молевөј сплав помавны 10 лунөн, пурјасөм 9 лунөн і заводчө вөрсө воштыны јун 20 лун кежлө, сөщөм условіеөн, мед нөбтө пу

оз көл берөгө і озло лөдөма морөб кывтны, а став вөрсө, кодө выјым кавіцө вылас, бөрја пубчыс ставсө воштыны заводчө дај катајтны берөгө.

***

„Пыөс“ ју вылө каөс бригада ударник — Бутырөв Грөгөрј Јегоровічлөн 27 мортөс. Бригада сетөс большевістскөј кыв; „став вөрсө воштыны заводчө 20 лун вождык срокыс“ да корөс ордіөны „Керју“ са сплавцікјасөс.

Лөсөпунктса јуралыс Пельітов. ВКП(б) РК-са упөдн. Төрлопов.

Сплав нежлө лөбөдчөм куза сөрдна

(Апрель 25 лун кежлө)

ЛЕСОПУНКТЈАС	Көлө плаң серті	Ужын вербујтөм	Сплавматеріал			
			Вербујтөм	Төвөс пурјасөм тыртөма %	Заготовкытөма %	Кыскасымын %
Слөбөда	251	210	—	97,5	97,5	100
Кослан	217	179	67	92,5	90	100
Јовкөж	341	289	65,3	86	84,5	84,6
Важгорт	602	471	116,3	57,7	53,7	87,5
Јертөм	338	235	86,5	64,9	64,9	100
Пысса	242	147	86,4	76	72	69,2
Черныб	186	132	69,5	92	92	100
СТАВЫС	2177	1663	86,6	78,7	75,8	87,4

247 мортос вiома сiомын oтiк Берлин карын

Германиян фашистской, провокаторясон Рейхстаг сотомоан, код куза мыжсо фашистяс вештоны Германияса коммунист партия выло, мед сija лажной провокация пырыс „наступайтны“ коммунистяс да революционной рабочеяс выло, терророн задушитны најос;—

Германия пастала муно бешенной террор, фашистяс поняс самон куталоны, кыс вескалас лыжлоны революция дор муныс рабочеясос, коммунистясос. Феврал да март толыоын oтiк Берлин карын вiома кутотз 247 мортос, на пыс 216 мортос революционной рабочеяс да коммунистяс. Быдлун страна паста быд педосын муно обыскяс (коммунист квартирасын, революционной рабочеяс квартирасын), муно массово арестяс i ставыс тажа сывосна, мы буржуазиялон олдыс кутис локны крахо, петны тужас абу даj вiоосыны оз вермы, пролетарской революциялон волнаыс паскало луныс-лун, а Германияса буржуазия аслас олдын oтiк луняснас кiоjo фашистской террор пыр задушитны рабочеяс классо да сылыс авангардос—коммунист партияос.

Оз удайтчы вiочны фашистяс-лы тацiо тор! Германияса пролетариат ез сетчыв даj оз сетчы

фашистяслы! Позo арестуйтны уна уна сурс коммунистясос да революционной рабочеясос, но именно седом странаын, кыз Германияын—оз удайтчы быродны (истребитны) рабочеяс классыс передовоj отпадос. Оз удайтчы быродны партияос, код дор голосуитс 6.000.000 рабочеяс жуждалан—паскалан экономической кризис условиенын. Пролетарской революцияос кутны он вермы, сija паскало, сija oтiо луныс лун жонжыка, сija победитас!

Америкаын шахтаяс ку-сiны, производство уoт

НЬУ-ЙОРК 9/IV. Бiожа статистической сведенияяс сертi экономической олдыс САСШ-ын век локмо; Чугун кiотом март толыоын чiни 15,8 процент выло; сталь кiотом чiни 15,5 процент выло; iшом перiом чiни 58 процент выло.

Автомобильной производство чiни 81 сурс шайт доз. 1929 воын ужалис-ко 200 доменной печ, oни ужало сiомын 38, мукдыс дугдысны цынасны. — кусыны. Строительной промышленности мартын чiни (колoм во март толыс сертi) 50 процентыс ужжык.

Вiолайтома жона омотчо рабочеяслоны олдыс. САСШ-ын став промышленности рабочеяс пиыс вiолаома ужжылыс 43,4 процент. Став ужтом jозыс америкаын артасо 15-17 миллион голор.

САСШ-ын промышленной рабочеяслоны уждон мынтан суммаыс чiни 66 процент выло 1929 во сертi i колi сiомын коjмoд пажыс кризисоца уждонюс.

Реальной уж доныс чiни 54 процент выло. („Правдаыс“).

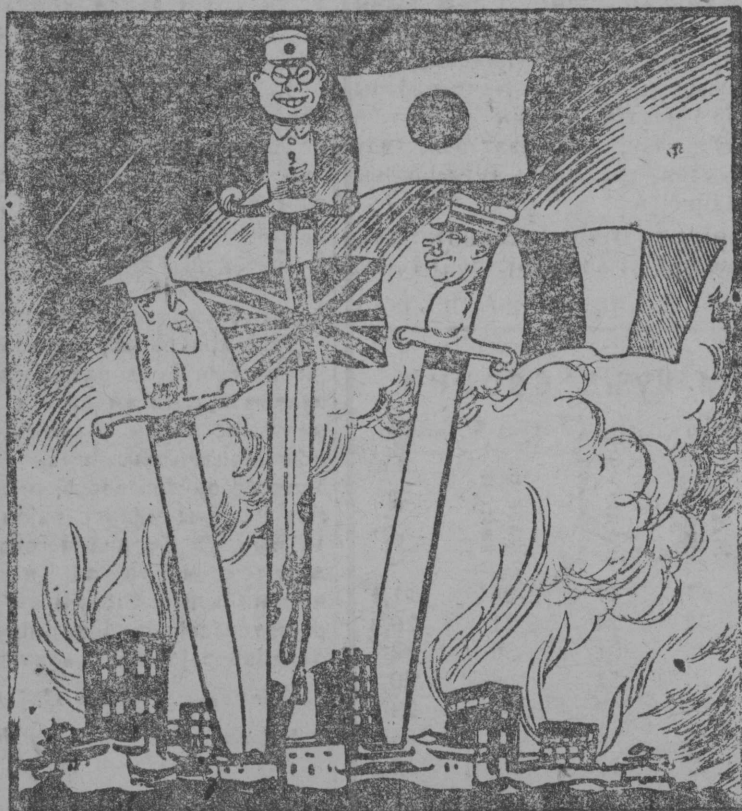
КРЕСТЬАНАЛОН КАПИТАЛИСТ СТРАНАЈА-СЫН КЫПiОЧiОМЈАС

Вiзму овмосын кризис паскалом понда да крестана рiозорiотом понда капиталист странајасын сoдiны революционной кыпiочiомяс гол крестана да батракяс пiоосын.

Испанияын батракяс да гол крестана мырфдалоны мужяс помещикяслыс. Севiлја провинцияын да Гвадалквивир районуын батракяс бооталисны пiштi став мужасо помещикяслыс. Гренада провинцияын ужтом батракяс мырфдалоны сетчос озыр jозылыс кокмот паском да сожан-жуан.

Польшаыд, Краковской војеводствоын, котыртiома „крестьяналон вожд олoм“ нима организација. Таjо организацияыс нуoдo собранияяс, разoдo демонстрацияяс вiочны да налог мынтiомыс oтказитчыны чуксалана листокяс, сiз жo чуксало торг вылыс ембур вузавoдмалы павыд сувтны. Неважон арестуйтисны таjо организацияыс 37 мортос, кодясос мыжалоны революционной агитация нуoдoмыс.

Францияын, Ло Е-Гарон округын вoлi мiтинг, кытчо чукормылис 500 крестана. Мiтинг вылас оорнитис ком-депутат Рено Жин да висталис вiзму овмос куза программа компартиялыс. Крестана чoлoмалисны компартиялыс лoзунгясос.

Китај выло пиыс лудо быд империализм государстволон.

Г. МИҢЫН.

Пакыдны партмассөвөй уж

Вөркылдөдм, — завершающөй жүкөд вөрзаготовкалөн. Сбмын успешнөја сплав помалөм бөрын поэд шуны, мыј вөрзаготовка программа тыртөма уәләиннөја і ставсө сїјөс сөтөма социализм стрөйтөмлы пөльза вылө. Сплав, вөрзаготовка нүдөдмын — медөа ответственнөй жүкөд. Сплавнөй фронт — жоө классөвөй коө нүдөдана фронт. Таја ужас успех рөшөйтчө іменнө иөммөртчөтөм коө пыр кулачествокөд, сїја агентјаскөд, рөшөйтчө организованный ударнөй ужөн. А таја ужыс оз ло обөсепөчтөма, озкө ло пуктөма партїи нөй да комсомольскөй организатсиясаы организационнөй да партмассөвөй уж да конкретнөй, оперативнөй вөскөдлөм таја ужнас, озкө ло бура расстановитөма партКСМ өіла бөд бригадө, участок, запан, мед бөд бригадөс охватигны партїи нөй либө комсомольскөй влїяньдөн.

ВКП(б) Рөјком аслас рөшөннөјасын шуіс молевөй сплав вылө сөтны партїи нөй да комсомольскөй организатсияыс 70%, імениө: 70 коммунист да 170 комсомолец. Профсоюзникјас радөе ш у б м а сөтны сплав вылө 448 мөртөс.

Трөнчигнөй сплав вылө шуөма сөтны партКСМ организатсияыс 50 процент.

Таја выныс, медым обөсепөчтны бөд бригадөс партКСМ влїяньдөн, пуктыны сплав уж вылын орлытөм партмассөвөй уж, — тырмана, сбмын колө таја өіласө бура расстановитны да требөүтны бөд коммунистаы, комсомолецөаы подлиннө большевик өама уж, но өө кыс вылын, а фөлө вылын.

Сплавнөй ужјас вылын, медөаын пурјасигөн, кодыр өтөк мөстаө чу-

көрмө унжык коммунист да комсомолецјас, колө котырты партїи нөй да комсомольскөй јачөјкајас. Выјымкө бригадөын 3 коммунист либө 3 комсомолец, — группөјас да бөрјаны группоргөс і сен көнө выјым сбмын өтө коммунист либө комсомолец. — организатор пыддө сїјөс пуктыны.

Коммунистјасөс да комсомолецјасөс колө пуктыны медөа кыскутана ужјас вылө; бригадирјасө, запан вөдөјасө, вөрсө сорөјрујтан инө і с. в.

Производственнөй совещанньјас котыртөмын организующөй рөл колө пуктыны медвөјдөр коммунистјаслы, комсомолецјаслы, партКСМ группөјаслы, јачөјкајаслы.

Партмассөвөй уж сплав вылын і көза вылын колө пуктыны сїз, медым бөд сплавшикөс, колхозникөс, өтка олыөс төдмөдны бөдлунја политическөй мөгјасөн, партија да правитөлство индөлөм сөртө. Бөт вылө колө прорөбатөјтны ЦК да ЦКК өтувја јанварскөй пленумпыс шуөмјас, Сталин јөртлыс вөталөмјасөд, колхозник — ударникјас өлетјаслыс чукөстчөмјасөд. Рөјонувса сплавсовещанньлыс шуөмјасөд да ВКП(б) ОК доклад куза апрель 2 лунөа шуөмјас.

Мөдөм таја бөјөвөй шуөмјас гөгөрыс јонжыка котырты выманньөсөс ужальө јөзлыс да таја подвылын коөаыны тырвөрмөмјас перјөм вөсна, колө медвөјдөр аслыс бөд коммунисты, комсомолецлы вөвөыны производство вылын ударникөн, нырнүдөдөн, организаторөн, вөдөстчөдөн, классово—чүткејөн, выфөржанныөјөн.

Сбмын та сөртө кугас дојјасөыны ужыс бөд коммунистлөн, комсомолецлөн.

Көза помавны 8 лунөн

Черныб колхоз апрель 25 лунө вөчөс пробөйөй выјөзд, көнө бригадирјас, колхозникјас гөра көза шуісны помавны көнјамыс лунөн, молевөй сплав вылө сөдтөд мөдөдны көнјамыс мөртөс.

ЖАНОВ. ВАҖЕЈЕВ.

Вачөжтыдінса сөлпө норө ордјыөны јовкөжөс

(Социальотическөй договор)

Мө Вачөжтыдінса сөлпөны правленньө состав: Пөлкин Савөтїј Иванович, Јөлісөјөв Петр Ваөлјөвич і Пантелејөв Семөн Василь. 1933 воөа апрель 15 лунөа пакыд засөдөднө вылын шуөм сөртө, көн сөртөтөма зөв чорыда өөм чукөртөм јылыс да фінансөвөй сторона сөлпөлыс јонмөдөм јылыс, — первөй кварталыс прорөв 2-өд кварталын бырөдөм мөгөс пуктам ас вөзө мөг, петны победаөн фінансөвөй фронт вылын, бырөдны вөж прорөв, сөдтөдөн тыртны мөд кварталлыс фінансөвөй план ташөм срокјасөд:

1. Пөј чукөртөм план 2-д кварталыс тыртны 150% вылө јун 1-д лун көжлө.

2. Стрөитөльнөй аванс чукөртны 150% јун 1-д лун көжлө.

3. Аванс төвар вылө 150% сїја-жө срөк көжлө.

4. Выл шленјас вербөүтөм квартал помаөтөз тыртны 100%.

Талунја лун көжлө 2-өд кварталлыс фінансөвөй план тыртөмын ташөм показөтельјас:

1. Пөј чукөртөма план сөртө 116%.

2. Төварнөй аванс 44%

3. Стрөитөльнөй аванс 45,5%

4. Шленјас вербөүтөма 10%

Төјө конкретнөй көсјөсөдм, пөјшикјас костын бура разјөанөтөльнөй уж пуктөмөн, тыртам срокөз. Таја пример вылө корөм вөтчыны, ордјыөдөмөн выполнитны план Чупровөса сөлпөсөс да договорсөд примөтөм мөгөс јөүртны мїјансөс рөјоннөй газөта пыр. Ордјыөаана договор контролјрујтөм мөгөс да выполнөнньө мунөм јылыс пөручөтам Удөрасө рөјпотребсөјузөлы информирөүтны бөд фөкадөд рөјоннөй газөта пыр.

Сөлпөны јурөлыс С. ПАЛКИН.
Правл. шлен шөт нүдөыс
П. ЈЕЛСӨЈЕВ.

Отв. редактор Н. В. Канов.

Выј заготовка план тыртөм куза свөдкө (II КВАРТ. ПЛАҖ ТЫРТӨМА % апр. 27 лун көжлө)

	МТӨ	Өтувөтөм сөбтлөн	Колхозникјаслөн	Јөфінөмөч-викјаслөн	Кулак да зајөгөч.	СТАВЫС
Слөбөдө	48	26	67	49	36	41,1
Көслаи	36	22	32	24	21	26,3
Сөлөб-Черныб	30	18	46	31	50	32
Уөвөачөргө	—	13	28	13	—	20
Јөргөм	32	21	19	19	30	23,1
Вөжгөрт-Пучкөм	37	20	34	21	35	24,0
Чупровө	—	21	29	17	18	18,0
Пыссө	—	21	20	11	23	17,1
СТАВЫС %	35,4	20,5	34	23	26	25,6